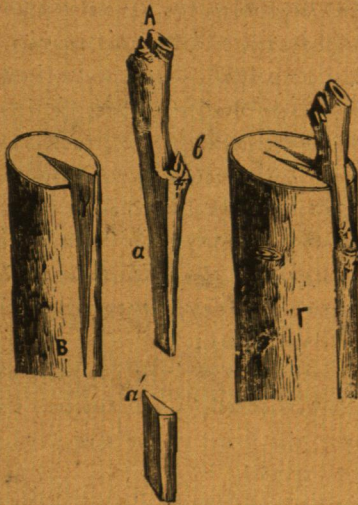

Ο ΕΓΚΕΝΤΡΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΕΝΟΣΘΑΛΜΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΛΑΙΑΣ

Ὁ ἐμβολιασμός τῶν ἐλαίων εἶνε πρὸ πάντων ἀπαραίτητος, ὅταν αὐταὶ εἶνε ἀγριαὶ ἢ παρὰ φύσιν κατωτέρως κατὰ τὴν ποιότητα ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἡμεῖς θέλομεν. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προτιμῶνται διὰ τὰς ἐλαίας οἱ ἀκόλουθοι 5 τρόποι.

Α'. Τρόπος.—'Εγκεντρισμός δι' ἡμισείας σχισμῆς.

Οὗτος ἐκτελεῖται περὶ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου (1). Ὁ διὰ σχισμῆς ἐγκεντρισμός εἶνε πολλῶν εἰδῶν, ἐξ ὧν δὲ αὐτῶν προτιμᾶται διὰ τὴν ἐλαίαν ὁ ἐξῆς. Ὁ κορμὸς τῆς ἀγριοελαίας κόπτεται δι' ὀριζοντίως τομῆς ἢ κεκλιμένης ὀλίγον εἰς ἓν σημεῖον αὐτοῦ πλησίον τοῦ ἐδάφους. Ἐπειτα διὰ τοῦ ἐγκεντριστηρίου ὄργανου τὸ ὅποιον εἶνε πολὺ κοπτερόν, γίνεται μία σχισμὴ κάθετος χωροῦσα μέχρι τοῦ κέντρου τοῦ ξυλώδους μέρους, μήκους ὀλίγων ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἀπὸ τὸ ἐν μόνον μέρος τῆς κορυφῆς τοῦ κορμίου Β. Ἐντὸς

τῆς σχισμῆς αὐτῆς τίθεται τὸ κέντρον, ἀφ' οὗ πρῶτον προετοιμασθῆ καταλλήλως. Τοῦτέστι λαμβάνει οὗτος ἐκ τοῦ ἡμέρου ἢ ἄλλως ἐκλεκτοῦ δένδρου ἓνα κλάδον εὖρωστον, ξυλώδη καὶ ἡλικίας ἐνὸς ἔτους. Ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτοῦ τὴν κορυφὴν καὶ τὴν βᾶσιν καὶ κρατεῖ μόνον ἐν τμήμα Α ἐκ τοῦ μέσου μὲ δύο ὀφθαλμούς μὲ τὰ δύο φύλλα των, τῶν ὁποίων ἀφαιρεῖται τὸ ἡμισυ μέρος τοῦ ἐλάσματος. Ὄλίγον ἄνωθεν τοῦ κατωτέρου ὀφθαλμοῦ β λεπτύνεται διὰ μαχαϊριδίου πολὺ κοπτε-

(1) Σημ. Ὁ ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τῆς καταλλήλου ἐποχῆς δι' ἐμβολιασμόν, ὅποιον δὴποτε, ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πείρας τῶν δενδροκόμων ἐκάστου τόπου, διότι ἡ ἐποχὴ αὕτη μεταβάλλεται ἀναλόγως τῶν περιστάσεων τοῦ κλίματος τοῦ ἐδάφους κλ. Διὰ τοῦτο δ, τι περὶ αὐτῆς γράφομεν δὲν εἶνε δυνατόν νὰ εἶνε ἀπόλυτον δι' ὅλους τοὺς τόπους.

ροῦ τὸ ξύλον ἀπὸ δύο μόνον μέρη κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ ἀποτελεσθῆ ἐν εἶδος σφηγὸς α' μὲ 3 γωνίας κ τῶν ὁποίων αὐτὸς δύο εὐρίσκονται ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ φλοιοῦ, τὸν ὅποιον ἀρνήσουσιν ἀθικτον ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου εὐρίσκεται ὁ ὀφθαλμὸς β. Ἡ ἐσωτερικὴ γωνία τοῦ σφηνοειδοῦς μέρους εἶνε ὀξυτέρη πρὸς τὸ κάτω ἄκρον. Ἀμέσως ἔπειτα γίνεται ἡ σχισμὴ εἰς τὸν κορμὸν Β ὡς εἶπομεν ὀλίγον ἄνωτέρω, καὶ ἐν ὄσφ ἀκόμη ἐνεργεῖ τὸ κοπτήριον ὄργανον χωρὶς νὰ χάσῃ τις οὐδὲ στιγμὴν ἐμβάλλει εἰς τὸ ἀνοιγμὰ τὸ λεπτυνθὲν μέρος τοῦ κέντρου, τὸ ὅποιον λέγεται καὶ ἔνθεμα. Τοποθετεῖται δὲ τοιοῦτοτρόπως, ὥστε ὁ φλοιὸς αὐτοῦ νὰ συμπίπτη μὲ τὸν φλοιὸν τῆς τροφοῦ ἂν εἶνε ἰσοπαχῆς πρὸς αὐτόν, διότι τοιοῦτοτρόπως ἡ κυτταρογόνος ζώνη καὶ τῶν δύο μερῶν, ἡ ὁποία εὐρίσκεται πρὸς τὰ ἔξω τοῦ ξυλώδους μέρους συγκοινωνεῖ. Τοῦτο εἶνε ἀπαραίτητον, διότι εἰς τὴν ζώνην αὐτὴν κυκλοφοροῦσιν οἱ χυμοί. Ἐπειδὴ εἶνε πάντοτε σχεδὸν ἀδύνατον νὰ ὑπάρχῃ ἡ ἰσοπαχῆ αὕτη τῶν φλοιῶν, καλὸν εἶνε τὸ ἔνθεμα ἐκ τοῦ ἄνω μέρους νὰ ὠθηθῆται ὀλίγον πρὸς τὰ ἐνδότερα τῆς σχισμῆς ἵνα τοιοῦτοτρόπως ἐξέρχεται ὀλίγον ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς τροφοῦ τὸ κάτω ἄκρον τοῦ κέντρου. Ἀκολούθως δένομεν καλῶς διὰ φλοιοῦ μωρέας ἢ ἄλλου περιδέσμου τὰ ἐνωθέντα μέρη καὶ ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν σχισμῶν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τοῦ ἐνθέματος ὡς καὶ ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας τοῦ κέντρου καὶ τοῦ κορμοῦ (ἔπου ἔγειναν αὐτὸ ὀριζόντιαι τομαὶ) ἀλοιφὴ ἐκ πηλοῦ ἀναμεμιγμένου μὲ στάκτην καὶ βοεῖαν κόπρον ἢ καλλίτερον χρησιμεύει πρὸς τοῦτο μία ἀπὸ τὰς κόλλας, τὰς ὁποίας περιεγράψαμεν εἰς τὸ προηγούμενον κεφάλαιον.

Ὅταν ὁ κλάδος ὁ ὁποῖος μέλλει νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κέντρον, μεταφέρεται μακρόθεν ἵνα μὴ ξηρανθῆ κατὰ τὸ διάστημα τοῦ ταξειδίου, πρέπει νὰ τίθεται ἐντὸς ἀγγείου τινὸς περιέχοντος βρῦα διατηρούμενα πάντοτε ὑγρὰ ἢ νὰ θάπτηται ἐντὸς καθαρῆς ἀργίλλου (χώματος πολὺ εὐπλάστου). Πολλάκις ὁ κλάδος οὗτος ἀποχωρίζεται τοῦ μητρικοῦ δένδρου ἢ ἐβδουμάδας πρὸ τῆς ἡμέρας τοῦ ἐμβολιασμοῦ. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μένει φυτευμένος ἐντὸς τῆς γῆς ὑπὸ σκιάν. Προπαρασκευάζεται δὲ καθ' ὃν τρόπον εἶπομεν, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν χρησιμοποιεῖται ὡς κέντρον, ἵνα τεθῆ ἐντὸς τῆς σχισμῆς τῆς τροφοῦ.

Ἐκ τῶν δύο ὀφθαλμῶν τοῦ κέντρου ἐξέρχονται δύο νεκροὶ κλάδοι, ἐκ τῶν ὁποίων ὁ κατώτερος κόπτεται εἰς τὴν κορυφὴν διὰ τοῦ ὄνυχος· οἱ κλαδίσκοι οὗτοι καθ' ὅσον ἀναπτύσσονται δένονται ἐπὶ ἐνὸς πασσάλου διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον τιθεμένου, πλησίον τῆς τροφοῦ.

Β'. Τρόπος.—'Εγκεντρισμός διὰ στεφανίτου μονοκέντρου.

Ὁ τρόπος οὗτος προτιμᾶται καθ' Ἀπρίλιον διὰ ἐλαίας μεγάλης ὀπωσδῆποτε ἡλικίας. Τὸ κέντρον Α

προέρχεται ἐκ κλάδου διετοῦς φέροντος δύο κλαδίσκους μονοστεῖς. Οἱ κλαδίσκοι οὗτοι ἀποκόπτονται εἰς ἀπόστασιν δύο ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τῆς βάσεως αὐτῶν. Ἐξ ἑνὸς σημείου ὀλίγον χαμηλότερον εὐρισκομένου τοῦ κατωτέρου κλαδίσκου λεπτύνεται διὰ κοπτεροῦ ἐγγχειριδίου τὸ κέντρον ἀπὸ ἑν μόνον μέρος κατὰ τρόπον τοιοῦτον ὥστε ἡ τελευταία τομὴ νὰ ἀρχηται ἀπὸ τὸ μέσον τοῦ ξύλου καὶ χωροῦσα πρὸς τὰ ἔξω νὰ φθάνη μέχρι τοῦ φλοιοῦ εἰς τὸ ἐλεύθερον ἄκρον (ἴδε σχῆμα α καὶ α'). Ἀμέσως μετὰ τὴν τοιαύτην τοῦ κέντρον προπαραρκευῆν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ κομμένου πρότερον ὀριζοντιῶς κορμοῦ Β τῆς ἀγριοσελαίας σχίζεται ὁ φλοιὸς ἀπὸ ἑν μόνον μέρος β εἰς ἀπόστασιν ὀλίγων ἑκατοστομέτρων ἀπὸ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω. Ἀκολουθῶς τὰ

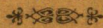

χειλῆ τοῦ φλοιοῦ τούτου ἀπομακρύνονται διὰ τῆς ἐλεφαντίνης γλυφίδος τοῦ μαχαιριδίου καὶ εἰς τὸ ἀνοίγμα αὐτὸ προσκολλᾶται τὸ λεπτυνθὲν μέρος τοῦ κέντρον. Τὰ χειλῆ τοῦ φλοιοῦ ἐπαναφέρονται πρὸς τὴν πρότερον θέσιν των. Δέσιμον καὶ ἀλοιφή ὡς καὶ κατὰ τὸν πρῶτον τρόπον. (Ἔπεται συνέχεια)

ΣΥΡΙΑΩΝ ΧΛΑΙΩΤΗΣ

Ἡ ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΩΝ ΟΣΜΩΝ

Πῶς παράγονται αἱ ὀσμάι—Νέα θεωρία—
Πητικότης τῶν ὀσμῶν.

(Συνέχεια τοῦ προηγ. φύλλου)

Ἐκπλήσσειται τις ἄρα καὶ καθυδύνεται ἐπὶ τῆ ἀπλότητι ταύτῃ καὶ ἀρμονίᾳ, ἥτις χαρακτηρίζει τὴν θεωρίαν τῶν ὀπτικῶν καὶ ἀκουστικῶν φαινομένων δι' ὅπερ καὶ πάνυ εὐαρέστως Ὁ' ἀπεδέχετο παραπλησίαν θεωρίαν καὶ διὰ τὰς ὀσμάς.

Ἀνθῶνες μυροβόλοι καὶ εὐώδης μύσχος ἢ ἄλλαι ἀρωματώδεις οὐσίαι διαχέουσι τὸ θεῖον αὐτῶν ἀρωμα ἀνεκπέμπουσαι λεπτεπίλεπτα μόρια ὀσμῆρά, τὰ ὁποῖα προσπελάζοντα εἰς τὰς ρινικὰς μεμβράνας εὐφραίνουσιν ἡμᾶς καὶ καταπλημμυροῦσιν εὐωδίας.

Ἀλλὰ πῶς τὰ μόρια τοῦ εὐωδιστάτου μύσχου ὄσφ καὶ ἂν ὑποθεσῶμι μυκχίλα καὶ ἐλαφρὰ ἐπὶ ἔτη ὀλόκληρα ἀνὰ τὴν ἀτμόσφαιραν διασπειρόμενα οὐδὲ κατ' ἐλάχιστον ἐκπίπτουσι τοῦ βάρους αὐτῶν; Βεβζίως δὲν δύνανται νὰ ὦσιν ἐντελῶς ἀβαρῆ· διὰ τοῦτο δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν αἱ ὀσμάι οὐχὶ ὡς μέρη συστατικὰ τῶν ὀσμῆρῶν σωμάτων αὐτῶν τούτων, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ὡς φορεῖς τῆς εὐωδίας, δύνανται τούτέστι νὰ θεωρηθῶσιν αἱ ὀσμάι ὡς ἀποτέλεσμα εἶδους τινὸς πηλικῶν κινήσεων τῶν ὀσμῆρῶν σωμάτων, ὅπως ὁμοίον τι ὑπετέθη καὶ περὶ τοῦ ἤχου καὶ τοῦ φωτός. Δύνανται δ' ἴσως ν' ἀποδοθῇ ἡ κίνησις αὐτῆ εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος ἐπὶ τῶν ὀσμῆρῶν σωμάτων.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι εἰς πᾶσαν χημικὴν σύνθεσιν ἀναπτύσσεται θερμότης, ἠλεκτρισμὸς· ἐνίοτε δὲ καὶ φῶς, φαινόμενα ἅτινα ἅπαντα ἐξηγήσαμεν θεωρήσαντες αὐτὰ ἀποτέλεσμα αἰθερίων κραδασμῶν, οὕτω λοιπὸν καὶ κατὰ τὴν χημικὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὀξυγόνου τοῦ ἀέρος ἐπὶ τῶν αἰθερίων ἐλαίων καὶ ἄλλων ἀρωματικῶν οὐσιῶν δυνατὸν νὰ παράγονται κραδασμοὶ τινες ἰδιαιτεροὶ ἀποτελοῦντες τὰς ὀσμάς· ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος κρατύνεται καὶ ἐκ τούτου ὅτι ἂν ὀσμῆρὰ σώματα ἐξατμίσωμεν ἐν χώρῳ ἐστερημένῳ ἀέρος—ἐπομένως καὶ ὀξυγόνου—καθίστανται ταῦτα ἄνοσμα, ἐνῶ ἀναλαμβάνουσιν ἀμέσως τὴν ὀσμὴν αὐτῶν ἄμα τῇ μετὰ τοῦ ἀέρος ἐπαφῇ.

Ἰνα δὲ ἡ νέα θεωρία αὕτη συνάδῃ κατ' ὀλοκληρίαν μὲ τὴν τοῦ ἤχου καὶ τοῦ φωτός, τὴν διαφορὰν καὶ ποικιλίαν τῶν ὀσμῶν θέλομεν ἀποδώσει εἰς τὴν διάφορον ταχύτητα τῶν κραδασμῶν· ἀλλὰ τίνι τρόπῳ θὰ δυναθῶμεν νὰ ὑπολογίσωμεν τὴν ταχύτητα ταύτην καὶ διὰ τίνων μέσων;

Τὴν δυσχέρειαν ταύτην ἐπειράθη νὰ ὑπερπηδῆσῃ ὁ κ. Plesse προσπαθῶν νὰ μετρήσῃ τὴν ταχύτητα τῶν κραδασμῶν διὰ τοῦ βαθμοῦ τῆς πητικότητος τῶν αἰθερίων ὀσμῶν.

Πρὸς τοῦτο ἐξέθεσεν οἰνοπνευματικὰς διαλύσεις διαφόρων αἰθερίων ὀσμῶν εἰς τὸν ἀέρα καὶ παρετήρησεν ὅτι ὑπέστησαν ταῦτα φυσικὴν τινα ἀνάλυσιν ἢ ἀπόσταξιν, τούτέστι τὰ πητικώτερα ἔλαια ταχύτερον ἀφίπταντο στεροῦντα τὸ μίγμα τῆς χαρακτηριστικῆς τῶν ὀσμῆς δι' ἐπαναλήψεως τῶν αὐτῶν πειραμάτων παρετήρησεν ὅτι σταθερῶς κατὰ τὴν αὐτὴν σειρὰν ἀφίπταντο πάντοτε αἱ συναμιγεῖσαι οὐσίαι, ἐκ τῶν ὁποίων αἱ ταχύτερον ἀφίπτάμεναι ἦσαν καὶ ἀσθενέστεραι, τὸναντίον δὲ αἱ μονιμώτεραι ἦσαν καὶ ἰσχυρότεραι. Ὄρισε λοιπὸν τὴν ταχύτητα τῆς πητικότητος τῶν διαφόρων ὀσμῆρῶν οὐσιῶν, ὡς ταχύτητα τῶν κραδασμῶν αὐτῶν τούτων τῶν οὐσιῶν.

Δὲν πρέπει τις ὅμως ἐκ τῆς δοξασίας ταύτης παραπλανώμενος νὰ θεωρήσῃ τὰς ὀσμάς ὡς προϊόν τῆς πητικότητος τῶν διαφόρων σωμάτων—διότι καὶ τὸ